

การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วน
ตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ

The Eco-tourism Management of Bangnampheung Sub-district
Administrative Organization in Samutprakarn Province

ศรัณย์ จิตารีย์*

Saran Thitaree*

สุรศักดิ์ โตประสิทธิ์**

Surasak Toprasee**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยการจัดการและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการกลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการ พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง กำนันผู้ใหญ่บ้านและประชาชน จำนวน 393 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับชนิดตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติถดถอยพหุ

ผลการวิจัยพบว่า

1) ปัจจัยการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมเหมาะสมอยู่ในระดับมากและการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการโดยภาพรวมมีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก

2) ปัจจัยการจัดการท่องเที่ยว ด้านการควบคุม การจัดการองค์การ การสั่งการและการวางแผนมีความสัมพันธ์กับการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ

คำสำคัญ : การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง

* อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

* Public Administration, Humanities and Social Sciences BansomdejchaoprayaRajabhat University

** อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

** Public Administration, Humanities and Social Sciences BansomdejchaoprayaRajabhat University

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the factors affecting the management and the management of eco-tourism of Bangnampheung Sub-district Administrative Organization in Samutprakarn Province 2) to study the relation between the factors and the management of eco-tourism. The sample included 393 government officials, employees, village heads and people. Data were collected by using 5-point rating scale questionnaire and checklist and were statistically analyzed in percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The findings revealed as follows.

1. The factors affecting the management and the management of eco-tourism of Bangnampheung Sub-district Administrative Organization in Samutprakarn Province were generally found at the high level, and the achievement in management of eco-tourism was generally found at the high level.

2. Controlling, Organizing, Directing, and Planning were related to the achievement in management of eco-tourism Bangnampheung Sub-district Administrative Organization in Samutprakarn Province.

Keyword : Eco-tourism, Bangnampheung Sub-district

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวสูงและมีบทบาทความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยเป็นอย่างมาก เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศ การสร้างงานและการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคนอกจากนี้การท่องเที่ยวยังมีส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคมขนส่งรวมถึงการค้าและการลงทุนเมื่อประเทศประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับประเทศสามารถช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้ในเวลาที่รวดเร็วกว่าภาคผลิตและบริการอื่น ๆ

ในปัจจุบันอุตสาหกรรมท่องเที่ยวถือเป็นสาขาหนึ่งของการค้าบริการที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ และพัฒนาเศรษฐกิจนอกจากจะสร้างรายได้โดยมีมูลค่าเป็นอันดับหนึ่งของการค้าและบริการรวมของประเทศแล้ว ยังเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดการพัฒนา และการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องในด้านต่างๆ ทำให้เกิดการจ้างงาน และการกระจายรายได้ในภาคเศรษฐกิจ ทั้งนี้เนื่องจากรัฐบาลมีการส่งเสริม สนับสนุน และมีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ จึงทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างมากมายทั้งนักท่องเที่ยวในประเทศ และนักท่องเที่ยวต่างชาติ ซึ่งดูได้จากสถานการณ์ที่นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศไทยเพิ่มขึ้นอยู่ตลอดเวลา ตัวอย่างเช่น ในปี 2558 มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 15.93 ล้านคน อัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.63 และเมื่อเปรียบเทียบกับ ปี 2554 ก็พบว่านักท่องเที่ยวมีจำนวนทั้งสิ้นถึง 19.23 ล้านคน ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.67 (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2540, น. 5 ออนไลน์ 2559) ดังนั้นจึงคาดประมาณได้ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวในปี 2559 และในปีต่อ ๆ ไปก็คงจะขยายตัว และเพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างต่อเนื่องจะเห็นได้ว่า การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การสร้างงานสร้างอาชีพในภาคบริการและอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง พัฒนาระบบการคมนาคมขนส่ง รวมทั้งการ

พัฒนาโครงสร้างอื่น ๆ ทำให้เกิดการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นจนกลายเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ แต่ในขณะเดียวกันการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้ก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบอย่างเลี่ยงไม่ได้ทั้งผลกระทบทางด้านกายภาพ เช่น ปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ปัญหาขยะ ปัญหาการทำลายทัศนียภาพ ปัญหาน้ำเน่าเสีย ปัญหามลพิษทางทะเล ปัญหามลพิษทางอากาศ ปัญหาการบุกรุกพื้นที่สาธารณะประโยชน์ และเกิดผลกระทบทางด้านสังคม เช่น ปัญหาค่าครองชีพ การเปลี่ยนแปลงค่านิยมของคนในท้องถิ่น ปัญหาเพศพาณิชย์ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ เช่น โรคเอดส์ รวมถึงผลกระทบทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมประเพณี ปัญหาความขัดแย้งในขนบธรรมเนียมประเพณีระหว่างคนในท้องถิ่นกับนักท่องเที่ยว (วันดี สีสงษ์, 2549, น. 1)

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นการท่องเที่ยวธรรมชาติและเป็นแนวคิดที่นำกิจกรรมการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมาประสานเข้าด้วยกันซึ่งไม่เพียงแต่จะช่วยลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นระหว่างกิจกรรมการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเท่านั้นแต่ยังทำให้กิจกรรมทั้งสองเกื้อกูลซึ่งกันและกันอีกด้วย นอกจากนี้แล้วการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ยังเป็นการสร้างงานให้กับประชาชนในท้องถิ่นเพื่อเพิ่มรายได้เมื่อประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากกิจกรรมการท่องเที่ยวก็จะเป็นการช่วยลดความจำเป็นในการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการดำรงชีพด้วยเหตุผลดังกล่าวการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสามารถดำเนินควบคู่กันไปได้อย่างกลมกลืนได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นการท่องเที่ยวธรรมชาติซึ่งทำให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อสิ่งแวดล้อมในหลายกรณีพบว่าการท่องเที่ยวธรรมชาติได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในรูปแบบต่าง ๆ เช่นการทิ้งขยะมูลฝอยการสร้างมลพิษจากธุรกิจการท่องเที่ยวเช่น โรงแรมร้านอาหารหรือแม้กระทั่งการทำลายสิ่งแวดล้อมโดยน้ำมือของนักท่องเที่ยวเองด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ด้วยเหตุนี้เองจึงจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยป้องกันมิให้เกิดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมเกินขีดความสามารถที่สภาพแวดล้อมจะรองรับได้นอกจากจะช่วยควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวให้อยู่ในขอบเขตที่ต้องการแล้วยังเป็นเครื่องมือในการแบ่งปันผลประโยชน์จากธุรกิจท่องเที่ยวสู่การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสู่มือประชาชนในท้องถิ่นซึ่งเท่ากับเป็นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นไปในตัวในท้ายที่สุดการที่ธุรกิจท่องเที่ยว การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการกระจายรายได้สามารถดำเนินควบคู่กันไปได้อย่างสมดุลกันจะเป็นกระบวนการที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน (นันทรัตน์ ทองมีเพชร, 2553, น. 1-2)

ดังนั้น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงเป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการศึกษาเป็นหลักเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเข้าใจในการทำงานของสภาพแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างไรซึ่งเป็นฐานของวิถีชีวิตของมนุษย์ในแต่ละพื้นที่ และเมื่อมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อมนั้น ๆ สภาพแวดล้อมจึงมีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนการเมืองในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่นกัน แนวความคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนจึงเป็นการพัฒนาเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม

ตำบลบางน้ำผึ้งตั้งอยู่ในอำเภอพระประแดง เป็นพื้นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึงริมแม่น้ำเจ้าพระยาทำให้บริเวณนี้ได้รับอิทธิพลจากน้ำทะเลช่วงเวลาที่น้ำทะเลหนุน ในเวลาที่น้ำผ่านเข้ามาในบริเวณลำคลองต่างๆ เข้าสู่พื้นที่ที่ชาวบ้านใช้ทำสวนเป็นส่วนใหญ่ ดินบริเวณตำบลบางน้ำผึ้งมีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยแร่ธาตุและสารอาหารของพืชนานาชนิด อาชีพดั้งเดิมของชาวตำบลบางน้ำผึ้งคืออาชีพทำสวนผลไม้ น้ำหวานจากเกสรดอกไม้นานาชนิดได้ดึงดูดให้ผึ้งมาอาศัยอยู่โดยทั่วไปในพื้นที่ ชาวบ้านได้นำน้ำผึ้งมาต่อกบาตรจนเป็นวิถีชีวิตกลายเป็นประเพณีวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น จึงได้ขนานนามพื้นที่นี้ว่า “บางน้ำผึ้ง” ชาวบ้านใน

ตำบลบางน้ำผึ้งส่วนใหญ่เรียกตำบลบางน้ำผึ้งว่ากระเพาะหมู เพราะเมื่ออดีตน้ำท่วมนาน ตำบลต่างๆทั้ง 6 ตำบล ในอำเภอพระประแดงอยู่ติดแม่น้ำเจ้าพระยา น้ำก็เลยไหลเข้ามาได้ทุกด้าน พอน้ำลดก็เลยเป็นแอ่งกระเพาะ จึงเรียกว่า “กระเพาะหมู” จึงทำให้โดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์พิเศษเป็นของตน ซึ่งคนในสมัยนั้นนิยมปลูกข้าว จากประวัติศาสตร์ของชุมชนมีอายุราวไม่ต่ำกว่า 200 กว่าปีที่แห่งนี้มีโฉนดที่ดินทุกแปลงดังปรากฏตามโฉนดที่ดินในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประกอบกับประวัติศาสตร์การสร้างเมืองศรีนครเขื่อนขันธ์หรืออำเภอพระประแดงในปัจจุบัน ชุมชนบางน้ำผึ้งมีอายุราว 200 กว่าปี คนในชุมชนส่วนใหญ่เป็นคนไทยภาคกลาง มอญและจีนบางส่วน ตำบลบางน้ำผึ้งมีทั้งหมด 11 หมู่บ้าน ประชาชนประกอบอาชีพการเกษตร รับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม บริษัทเอกชน รับราชการและอื่นๆ กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2539 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ 113 ตอนพิเศษ 52 ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2539 อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของบางกะเจ้าหรือกระเพาะหมู ที่ถือเป็นพื้นที่สีเขียวที่ใหญ่ที่สุดและอยู่ใกล้กรุงเทพมหานครที่ได้รับการอนุรักษ์พื้นที่ไว้ (มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2520)

ตลาดน้ำบางน้ำผึ้งถือกำเนิดขึ้นเมื่อปี 2547 เป็นการร่วมมือระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งและชาวบ้านในชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาผลผลิตการเกษตรล้นตลาด ซึ่งนับว่าได้ผลดีอย่างไม่น่าเชื่อ นอกจากตลาดน้ำแห่งนี้จะเป็นที่ระบายสินค้าเกษตรแล้วยังสามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้เป็นอย่างดี เอกลักษณ์เฉพาะตัวของตลาดน้ำแห่งนี้ คือ ผู้ขายเป็นคนในชุมชน มีการจำกัดจำนวนผู้ขายและสินค้าที่ต้องผลิตขึ้นเอง รายล้อมด้วยวิถีชีวิตชาวบ้านริมคลอง น้ำในคลองที่ยังใสสะอาด ชาวบ้านยังใช้เรือสัญจรไปมาเป็นปกติ ขนถ่ายพืชผลทางการเกษตร และค้าขาย เช่น ผลไม้ ขนมสด กว๊ายเตี๋ย อาหารแปรรูปและของกินส่วนใหญ่ในตลาดเป็นฝีมือของชาวบ้านในพื้นที่ เช่น ไข่เค็มดินสอพอง ผลิตภัณฑ์จากทะเลอย่างกุ้งแห้ง กะปิ หอยดอง ขนมหอยนางรมชนิด เช่น ทองหยอด เม็ดขนุน ผอ่ยทอง ลูกชุบ กะละแม ข้าวตู ขนมใส่ไส้ นอกจากนี้ก็มีผลไม้จากสวน ที่ขึ้นชื่อที่สุดของที่นี่ คือ มะม่วงน้ำดอกไม้ ส่วนของใช้และของที่ระลึก ได้แก่ ไม้ดอกไม้ประดับ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เช่น ดอกไม้ประดิษฐ์ ดอกไม้เกล็ดปลา รูปปั้นสมุนไพรรูปภาพประดิษฐ์ จารกรรมพรวัว โมบาย ลูกหินเปิดประดิษฐ์รูปวางแปลกตา สินค้าพื้นบ้านมอญ เป็นต้น (สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน พ.ศ. 2558)

ในอดีตการท่องเที่ยวเริ่มต้นจากการเดินทางติดต่อสื่อสารเพื่อการค้าขายหรือการทำกิจกรรมเกี่ยวกับธุรกิจต่าง ๆ ของผู้เดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง โดยจุดประสงค์ของนักเดินทางจะแตกต่างกันออกไป แต่ในปัจจุบันการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่มีจุดประสงค์เพียงอย่างเดียวคือ เพื่อพักผ่อนจากการทำงานหรือจากภารกิจที่ทำอยู่เป็นประจำทุกวัน จุดประสงค์ของการท่องเที่ยวในปัจจุบันอาจมีส่วนคล้ายหรือแตกต่างจากจุดประสงค์ของการท่องเที่ยวในอดีตบ้างเล็กน้อย ทั้งนี้อาจขึ้นอยู่กับกาลเวลาที่เป็นตัวกำหนดหรือเป็นปัจจัยหลักในการกำหนด ในปัจจุบันการท่องเที่ยวได้กลายเป็นธุรกิจที่ทำรายได้ให้กับเจ้าของพื้นที่จนกลายเป็นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ประเทศที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติ และทรัพยากรทางวัฒนธรรม ซึ่งถือเป็นสินค้าหรือเป็นจุดขายที่น่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวที่ให้ความสนใจในกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก (เกษมา ประจง, 2546, น. 1) หากได้มีการศึกษาอย่างจริงจังเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการจะทำให้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการท่องเที่ยว ตลอดจนทราบความสำเร็จในการจัดการท่องเที่ยว ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งที่ยั่งยืน เกิดการพัฒนาในทุกภาคส่วนซึ่งเป็นผลจากความสำเร็จในการบริหารจัดการแบบองค์รวมและประชาชนมีส่วนร่วม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการจัดการและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ

วิธีการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญได้ค่าความเที่ยงตรง (Validity) เชิงเนื้อหา (IOC - index of congruence) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.66-1.00 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.890 โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ตอนลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) ของ Likert จำนวน 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามจำนวน 393 ชุด ระยะเวลาการเก็บข้อมูลตั้งแต่ พฤศจิกายน-ธันวาคม 2559 รวมระยะเวลา 2 เดือนโดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ในรูปความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: S.D.) เพื่อใช้อธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรอิสระและตัวแปรตามและทดสอบสมมติฐานด้วยการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ด้วยแบบจำลอง (Model of analysis) แบบความสัมพันธ์เชิงเส้น (Linearity) การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple regression)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยการจัดการและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ แสดงดังตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม

ลำดับ	ปัจจัยการจัดการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1.	การวางแผน	3.84	0.92	มาก
2.	การจัดองค์การ	3.69	0.94	มาก
3.	การสั่งการ	3.71	1.00	มาก
4.	การควบคุม	3.94	0.85	มาก
รวมเฉลี่ย		3.80	0.94	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าปัจจัยการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการควบคุมเห็นด้วยอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 รองลงมา คือ การวางแผน เห็นด้วยอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดองค์การ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม

ลำดับ	การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1.	ประสิทธิภาพ	3.69	0.98	มาก
2.	ประสิทธิผล	3.59	1.06	มาก
3.	ความประหยัด	3.57	1.09	มาก
รวมเฉลี่ย		3.61	1.05	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 รองลงมา คือด้านประสิทธิผล อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านประหยัด อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57

2. ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐาน

ปัจจัยการจัดการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การควบคุม มีความสัมพันธ์กับการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการแสดงผลวิเคราะห์ตามตารางที่3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ถดถอยพหุการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b)	t	Sig t
การควบคุม (X ₄)	1.391	3.833	0.000
การจัดองค์การ(X ₂)	1.161	3.205	0.002
การสั่งการ(X ₃)	0.652	2.177	0.032
การวางแผน(X ₁)	0.554	2.078	0.041
ค่าคงที่ (Constant)	6.751	1.144	0.256

$R^2 = 0.687$, SEE = 8.334, F = 37.483, Significant of F = 0.000

หรือสามารถเขียนสมการเชิงเส้นได้ดังนี้

$$Y = b_0 + b_1X_4 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_1 \dots\dots\dots (2)$$

แทนค่า = 6.751 + 1.391 การควบคุม + 1.161 การจัดองค์การ + 0.652 การสั่งการ
 (1.144) (3.833) (3.205) (2.177)
 +.554 การวางแผน
 (2.078)

$R^2 = 0.687$, SEE = 8.334, F = 37.483, Significant of F = 0.000

จากตารางที่ 3 พบว่าตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว มีผลเชิงบวกต่อตัวแปรตามอย่างนัยสำคัญทางสถิติ เรียงตามค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยจากมากไปหาน้อย คือ การควบคุม การจัดองค์การ การสั่งการและการวางแผนซึ่งตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม คือ การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการได้ถึงร้อยละ 68.70 แสดงว่ายังมีปัจจัยด้านอื่นที่ไม่ได้นำมาพิจารณาในครั้งนี้อีกร้อยละ 31.30 ที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ และสมการที่ได้จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise) ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 มีค่าผิดพลาดของการคาดประมาณด้วยสมการ (Standard error of estimate) เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการเท่ากับ 8.334

อภิปรายผล

สมมติฐานที่ว่า ปัจจัยการจัดการด้านการวางแผน การจัดการองค์การ การสั่งการและการควบคุม มีความสัมพันธ์กับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติผลวิจัยพบว่าตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว มีผลเชิงบวกต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เรียงตามค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยจากมากไปหาน้อย คือ การควบคุม การจัดการองค์การ การสั่งการและการวางแผนซึ่งสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม คือ การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการได้ถึงร้อยละ 68.70 สอดคล้องกับแนวคิดของศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2545,น.21-22) กล่าวว่ากระบวนการบริหารจัดการ ประกอบด้วย การวางแผน เป็นสิ่งที่องค์กรต้องการเปลี่ยนแปลงในอนาคต การวางแผนเป็นสะพานเชื่อมระหว่างเหตุการณ์ปัจจุบันและอนาคตซึ่งทำได้โดยการให้บรรลุเป้าหมายผลลัพธ์ที่ต้องการการจัดการองค์กร เป็นการใช้ความพยายามทุกกรณีโดยการกำหนดงานและความสำคัญของอำนาจหน้าที่ การนำหรือการสั่งการเป็นการใช้อิทธิพลเพื่อจูงใจพนักงานให้ปฏิบัติงานและนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ระบุไว้ การควบคุม เป็นการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กรถือว่าเป็นกระบวนการตรวจสอบ หรือติดตามผลและประเมินการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่าง ๆ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของของพุดตา หวัดสนิท(2555)เรื่องการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลสะพลี: กรณีศึกษาหาดทุ่งวัวแล่น ตำบลสะพลี อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ในประเด็นที่ว่าปัจจัยด้านการวางแผน และการควบคุม มีความสัมพันธ์กับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลสะพลี: กรณีศึกษาหาดทุ่งวัวแล่น ตำบลสะพลี อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

ในประเด็นนี้การควบคุม การจัดการองค์การ การสั่งการและการวางแผนนั้นถือเป็นปัจจัยหลักสำคัญของการจัดการการท่องเที่ยว เนื่องจากการดำเนินงานให้เกิดผลสำเร็จนั้น ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบายของแผนงานที่วางไว้และมีการควบคุม การจัดการองค์การ การสั่งการไปพร้อมกับการกำกับดูแลขั้นตอนการดำเนินงาน จึงจะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการการท่องเที่ยวอย่างสูง องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง มีนโยบายในส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีรัฐภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งมีการควบคุมคุณภาพโดยภาพรวมเพื่อให้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายของการวางแผนการจัดการ เน้นการควบคุมคุณภาพในองค์การเพื่อให้บุคลากรมีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงานทุกด้านอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง รวมทั้งสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน นักท่องเที่ยว ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการเชื่อมโยงการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันจึงจะทำให้สามารถหาปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้สามารถนำเสนอข้อเสนอแนะเพื่อการประยุกต์ใช้ได้ดังนี้

- 1.ด้านการควบคุม องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งควรมีการวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อให้การดำเนินงานของแหล่งท่องเที่ยวได้ตามมาตรฐานที่ตั้งไว้
- 2.ด้านการจัดองค์การ องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งควรกำหนดโครงสร้างของหน่วยงานให้มีการแบ่งสายงานของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนตลอดไปเพราะเป็นแหล่งรายได้สำคัญของประชาชนในชุมชน
- 3.ด้านการส่งเสริมองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งควรมีการออกกฎ ระเบียบข้อบังคับ ข้อห้าม ปฏิบัติในการท่องเที่ยว และปิดประกาศให้นักท่องเที่ยวทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดเพื่ออนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวให้ยั่งยืนและเกิดความสะอาด
- 4.ด้านการวางแผน องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งควรมีการนำโครงการ/กิจกรรม ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อนำงบประมาณมาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความความสวยงามดึงดูดนักท่องเที่ยวมาเที่ยวตลอดทั้งปี

บรรณานุกรม

- กษมา ประจง. (2546). ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชน:กรณีศึกษาชุมชนบ้านศรีฐาน ตำบลศรีฐาน อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย).
สืบค้น http://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/ref%20data.php?ArticleID=117400&issn=1905-1867&yr=2555&no=22&arti_page_no=97-108
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2540). สืบค้น 5 พฤศจิกายน 2559, จาก <https://sites.google.com/site/tanapoomza/com/xngkh-prakxb-khxng-kar-thxng-theiyw-tourism-element>
- เครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐกิจและภาคประชาสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. (2553). *พลังการมีส่วนร่วมและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน*. สืบค้น 15 มกราคม 2559, จาก http://www.inetfoundation.or.th/ngobiz/csr.php?Mod=csl_evi&act=sh&ID=NTg=&Display_header=1&print=1&
- นันทรัตน์ทองมีเพชร. (2553). *แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กรณีศึกษาชุมชนลีเล็ดตำบลลีเล็ดอำเภอพุนพินจังหวัดสุราษฎร์ธานี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรัตนนคร, พิษณุโลก). สืบค้น [file:///C:/Users/chumphu/Downloads/NU0210_abstract%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/chumphu/Downloads/NU0210_abstract%20(1).pdf)
- นิภา วิริยะพิพัฒน์. (2552, กรกฎาคม-กันยายน). ก้าวทันกระแส CSR: ความพร้อมสู่มาตรฐานISO 26000. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 29(3), 193-205
- พิพัฒน์ ยอดพฤติการ. (2555, มีนาคม). CSR กับการพัฒนาที่ยั่งยืน. *วารสารเศรษฐศาสตร์สุโขทัยธรรมมาธิราช*, 6(2),1-10
- ไฟเขียว 'บางกะเจ้า' พื้นที่คุ้มครองสวล. กรม.อนุมัติหลักการ - ล้อมคอกก่อสร้างมั่ว. (2559). สืบค้น 15 มกราคม 2559. จาก <http://www.greennewstv.com>
- วันดี สีสังข์. (2549). *แนวทางเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนของจังหวัดกาญจนบุรี*(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ). สืบค้น file:///C:/Users/chumphu/Downloads/Abstract_97097.pdf
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2545). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- สถาบันไทยพัฒน์. (2551). *ทำความเข้าใจกับข้อสงสัยขององค์กรให้สำเร็จด้วยวิธีใด*. สืบค้น 15 มกราคม 2559. จาก <http://csr-faq.blogspot.com/2006/02/blog-post.html>
- . (2557). *จับตา 6 เทรนด์CSR ปี 2557 : แรงสุด “พลเมืองภาคองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน”*. สืบค้น 5 มกราคม 2559. จาก <http://www.thaicr.com/2014/02/6-csr-2557.html>
- อังคณา สายยศ. (2544). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน. (2558). *การท่องเที่ยวโดยชุมชน*. สืบค้น 6 พฤศจิกายน 2558. จาก <http://www.cbt-i.org/>